

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Навчально-науковий інститут цивільного захисту

Кафедра мовної підготовки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Іноземна мова за професійним спрямуванням

обов'язкова загальна

за освітньо-професійною програмою

Інженерне забезпечення саперних, піротехнічних та вибухових робіт

підготовки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

у галузі знань **К Безпека та оборона**

за спеціальністю **К10 Цивільна безпека**

Рекомендовано кафедрою мовної підготовки на 2025-2026 навчальний рік.
Протокол від «25» серпня 2025 року № 1.

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми навчальної дисципліни
«Іноземна мова за професійним спрямуванням».

2025 рік

Загальна інформація про дисципліну

Анотація дисципліни

Принципи комунікативного підходу у викладанні навчальної дисципліни та її практична спрямованість є пріоритетними.

У такий спосіб у здобувачів поетапно, циклічно та системно формується професійно зорієнтована комунікативна компетентність, що дозволяє з більшою ефективністю викладати іноземну мову в межах нормативного курсу вивчення.

Під час викладання дисципліни та самостійної роботи використовуються сучасні дидактичні методи навчання для вищої школи, технічні засоби навчання: тренувальні програми для ПК, аудіо-файли, мультимедійні лабораторії, онлайн-сервіси.

Загальна інформація	Рижченко Ольга Сергіївна, доцент кафедри мовної підготовки факультету цивільного захисту, кандидат філологічних наук, доцент.
Контактна інформація	м. Черкаси, вул. Онопрієнка, 8. Контактний номер телефону – 066-778-46-04.
E-mail	ryzhchenko_olha@nuczu.edu.ua
Наукові інтереси	літературознавство, методика викладання іноземної мови
Професійні здібності	- знання та використання сучасних методик викладання іноземної мови; - володіння сучасним програмним забезпеченням професійного спрямування; - дидактичні здібності; - науково-пізнавальні здібності; - прогностичні здібності; - емоційна стійкість; - комунікативні здібності; - організаторські здібності.
Наукова діяльність за освітнім компонентом	Профіль у Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=G8v-XTQAAAAAJ&hl=ua Профіль у ORCID: https://orcid.org/0000-0003-1693-6121 Профіль у Scopus: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57465054100

Загальна інформація	Литвиненко Ольга Олександрівна, доцент кафедри мовної підготовки факультету цивільного захисту, кандидат філологічних наук, доцент.
Контактна інформація	м. Черкаси, вул. Онопрієнка, 8. Контактний номер телефону – 066-254-49-58.
E-mail	lytvynenko_olha@nuczu.edu.ua
Наукові інтереси	історія української мови, історична граматики, теорія та практика перекладу, методика викладання іноземної мови
Професійні здібності	- знання та використання сучасних методик викладання іноземної мови; - володіння сучасним програмним забезпеченням професійного спрямування; - використання сучасних мультимедійних засобів в процесі навчання; - науково-пізнавальні здібності; - комунікативні здібності; - організаторські здібності.
Наукова діяльність за освітнім компонентом	Профіль у Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=vKG898sAAAAJ&hl=uk Профіль у ORCID: https://orcid.org/0000-0003-3322-8805 Профіль у Scopus: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=58304078300

Час та місце проведення занять з дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться відповідно до затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щовівторка з 15.30 до 16.30 за допомогою технічних засобів (Google meet). У разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

Мета вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням - формування в здобувачів вищої освіти загальних та професійно зорієнтованих комунікативних іншомовних компетенцій щодо забезпечення ефективного спілкування в професійному середовищі.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти очна (денна, вечірня)
Статус дисципліни	обов'язкова загальна
Навчальний рік	2025-2026
Семестр(и)	1-2-й
Обсяг дисципліни:	
- в кредитах ЄКТС	4
- загальна кількість годин	120
- кількість модулів	2
Розподіл часу за навчальним планом (в годинах):	
- лекції	-
- практичні заняття	60
- семінарські заняття	-
- лабораторні заняття	-
- курсовий проект (робота)	-
- інші види занять	-
- самостійна робота	60
- індивідуальні завдання (науково-дослідне)	-
Форма підсумкового контролю	
(курсова робота (курсний проект); диференційний залік; іспит)	диференційований залік іспит

Передумови для вивчення дисципліни

Знання, отримані під час вивчення навчальної дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» базуються на вміннях і навичках читання, аудіювання, говоріння і письма іноземною мовою, які були здобуті протягом вивчення дисципліни «Іноземна мова» у загальноосвітньому навчальному закладі.

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньої програми «Інженерне забезпечення саперних, піротехнічних та вибухових робіт», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання

Програмні результати навчання	ПРН
Розробляти тексти та документи з питань професійної діяльності, спілкуватися українською професійною	ПРН05

мовою; читати й розуміти фахову іншомовну літературу, використовуючи її у соціальній і професійній сферах; демонструвати культуру мислення та виявляти навички щодо організації культурного діалогу на рівні, необхідному для професійної діяльності.	
Дисциплінарні результати навчання	ДРН
Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній сфері діяльності.	ДРН1

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності (загальні та професійні)	ЗК, ПК
Здатність спілкуватися іноземною мовою.	К05
Очікувані компетентності з дисципліни	ОКД
Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній сфері діяльності.	ОКД1

Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни:

МОДУЛЬ 1. Основні поняття забезпечення саперних, піротехнічних та вибухонебезпечних робіт.

Тема 1.1. Я - майбутній піротехнік. Професійні якості сучасного піротехніка.

Тема 1.2. Цивільний захист населення: ключові принципи та функції цивільного захисту. Формування базових фраз з використанням професійних термінів англійською мовою.

Тема 1.3. Інженерне забезпечення саперних, піротехнічних та вибухонебезпечних робіт. Головні відмінності в забезпеченні саперних, піротехнічних та вибухонебезпечних робіт. Використання Present Simple для побудови базових речень з використанням професійних термінів на задану тематику англійською мовою.

Тема 1.4. Визначення вибуху. Основні складові вибуху. Використання питальних та заперечних речень в Present Simple для побудови базових фраз з використанням професійних термінів на задану тематику англійською мовою.

Тема 1.5. Види вибухів. Основні відмінності вибухів. Використання професійних термінів для побудови базових текстів на задану тематику англійською мовою.

Модульна контрольна робота №1.

Підсумкове заняття.

МОДУЛЬ 2. Технічне забезпечення виконання саперних, піротехнічних

та вибухонебезпечних робіт.

Тема 2.1. Різновиди вибухонебезпечних речовин. Вибухонебезпечні речовини високої та низької міцності. Граматика для письмової передачі інформації.

Тема 2.2. Мінування та розмінування. Засоби безпеки під час проведення мінування та розмінування. Граматика для усного викладення інформації.

Тема 2.3. Протоколи безпеки під час проведення вибухонебезпечних робіт. Дотримання правил безпеки під час проведення вибухонебезпечних робіт. Практика використання професійних термінів для побудови професійних текстів.

Тема. 2.4. Засоби індивідуального захисту під час виконання вибухонебезпечних робіт. Захист тіла під час проведення вибухонебезпечних робіт. Граматичні засоби передачі інформації за фахом.

Тема 2.5. Повторення та систематизація набутих знань на навичок.

Модульна контрольна робота №2. Підсумкове заняття.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Назви модулів та тем	Кількість годин за формами навчання						
	усьо- го	у тому числі					
		лек- ції	семінар ські заняття	практи чні заняття	лабораторні заняття (інші види занять)	самос тійна робота	Поточ- ний контроль
1-й семестр							
Модуль 1.							
Основні поняття забезпечення саперних, піротехнічних та вибухонебезпечних робіт.							
Тема 1.1.	4	-	-	2	-	2	-
Тема 1.2.	12	-	-	6	-	6	-
Тема 1.3.	12	-	-	6	-	6	-
Тема 1.4.	12	-	-	6	-	6	-
Тема 1.5.	16	-	-	8	-	8	-
Підсумкова модульна (контрольна) робота	4	-	-	-	-	2	2
Разом за модулем 1	60	-	-	28	-	30	2
2-й семестр							
Модуль 2.							
Технічне забезпечення виконання саперних, піротехнічних та вибухонебезпечних робіт.							
Тема 2.1.	12	-	-	6	-	6	-

Тема 2.2.	12	-	-	6	-	6	-
Тема 2.3.	12	-	-	6	-	6	-
Тема 2.4.	12	-	-	6	-	6	-
Тема 2.5.	8	-	-	4	-	4	-
Підсумкова модульна (контрольна) робота	4	-	-	-	-	2	2
Разом за модулем 2	60	-	-	28	-	30	2
Разом	120	-	-	56	-	60	4

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Я - майбутній піротехнік. Професійні якості сучасного піротехніка.	2
2.	Цивільний захист населення: ключові принципи цивільного захисту.	2
3.	Цивільний захист населення: функції цивільного захисту.	2
4.	Формування базових фраз з використанням професійних термінів англійською мовою.	2
5.	Інженерне забезпечення саперних, піротехнічних та вибухонебезпечних робіт.	2
6.	Головні відмінності в забезпеченні саперних, піротехнічних та вибухонебезпечних робіт.	2
7.	Використання Present Simple для побудови базових речень з використанням професійних термінів на задану тематику англійською мовою.	2
8.	Визначення вибуху.	2
9.	Основні складові вибуху.	2
10.	Використання питальних та заперечних речень в Present Simple для побудови базових фраз з використанням професійних термінів на задану тематику англійською мовою.	2
11.	Види вибухів.	2
12.	Основні відмінності вибухів.	2
13.	Використання професійних термінів для побудови базових текстів на задану тематику англійською мовою.	2
14.	Модульна контрольна робота №1.	2
15.	Підсумкове заняття.	2
16.	Різновиди вибухонебезпечних речовин.	2
17.	Вибухонебезпечні речовини високої та низької міцності.	2

18.	Граматика для письмової передачі інформації.	2
19.	Мінування та розмінування.	2
20.	Засоби безпеки під час проведення мінування та розмінування.	2
21.	Граматика для усного викладення інформації.	2
22.	Протоколи безпеки під час проведення вибухонебезпечних робіт.	2
23.	Дотримання правил безпеки під час проведення вибухонебезпечних робіт.	2
24.	Практика використання професійних термінів для побудови професійних текстів.	2
25.	Засоби індивідуального захисту під час виконання вибухонебезпечних робіт.	2
26.	Захист тіла під час проведення вибухонебезпечних робіт.	2
27.	Граматичні засоби передачі інформації за фахом.	2
28.	Повторення та систематизація набутих знань на навичок.	2
29.	Модульна контрольна робота №2.	2
30.	Підсумкове заняття.	2
	Разом	60

Індивідуальні завдання (орієнтовна тематика індивідуальних завдань): презентації, есе, участь в предметній олімпіаді, складання термінологічного словника за темою, написання тез доповіді на науково-практичній конференції, написання наукової статті, участь у Всеукраїнських конкурсах студентських робіт.

Форми та методи навчання і викладання

Вивчення навчальної дисципліни реалізується **в таких формах:**

пояснення, консультації, контрольні заходи, самостійна робота, індивідуальні завдання.

В навчальній дисципліні використовуються **такі методи навчання і викладання:**

- *методи навчання за джерелами набуття знань:* словесні методи навчання (пояснення, бесіда); наочні методи навчання (демонстрація); практичні методи навчання (практична робота);

- *методи навчання за характером логіки пізнання:* аналітичний; дедуктивний;

- *методи навчання за рівнем самостійної розумової діяльності тих, хто навчається:* проблемний виклад; частково-пошуковий; дослідницький;

- *інноваційні методи навчання:* робота з навчально-методичною літературою та відео метод; інтерактивні методи; методи організації навчального процесу, що формують соціальні навички;

- *самостійна робота.*

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- тестові завдання на практичних заняттях;
- індивідуальні завдання;
- виконання модульної контрольної роботи;
- диференційований залік;
- іспит.

Критерії оцінювання

Оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України за 100-бальною шкалою.

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль результатів навчання здобувачів освіти проводиться у формі фронтального та індивідуального опитування, виконання письмових завдань з граматики, тестових завдань, виконання індивідуальних завдань та модульної контрольної роботи.

Підсумковий контроль проводиться у формі диференційованого заліку та іспиту.

Розподіл балів, які отримують здобувачі, за результатами опанування навчальної дисципліни, формою підсумкового контролю якого є:

- диференційований залік

Тема 1.1.	Тема 1.2.	Тема 1.3.	Тема 1.4.	Тема 1.5.	Індивідуальні завдання	Модульна контрольна робота 1	Сума балів за дисципліну
до 5	до 15	до 15	до 15	до 20	10	20	100

Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається за результатом виконання всіх видів діяльності, а саме роботи на практичному занятті, виконанні завдань самостійної роботи та обов'язковому виконанні модульної контрольної роботи. Мінімальний бал - 50 балів.

- іспит

Розподіл балів

Модуль 2								
Тема 2.1	Тема 2.2	Тема 2.3	Тема 2.4	Тема 2.5	Індиві- дуальні завдан- ня	Моду- льна контро льна робота 2	Іспит	Сума балів за дисцип- ліну
до 9	до 9	до 9	до 9	до 4	10	20	30	100

Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається за результатом виконання всіх видів діяльності, а саме роботи на практичному занятті, виконанні завдань самостійної роботи та обов'язковому виконанні модульної контрольної роботи. Мінімальний бал - 35 балів.

Поточний контроль.

Модуль 1

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 5 балів, максимально 70 балів):

5 балів – здобувач вільно володіє всім навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлює свої думки, наводить приклади, не припускається помилок, виконані всі завдання;

4 бали – здобувач вільно володіє всім навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлює свої думки, наводить приклади, але інколи припускається незначних помилок, виконані всі завдання;

3 бали – здобувач вільно володіє всім навчальним матеріалом, орієнтується в темі та аргументовано висловлює свої думки, наводить приклади, але припускається незначних помилок, виконані 80% завдань;

2 бали – здобувач володіє навчальним матеріалом, орієнтується в темі та аргументовано висловлює свої думки, наводить приклади, але припускається незначних помилок, виконані 70% завдань;

1 бал – здобувач частково володіє матеріалом та може окреслити лише деякі проблеми теми;

0 балів - здобувач не знає відповіді на питання або поверхово розкрив лише окремі положення, при цьому припустився суттєвих помилок.

Критерії оцінювання знань здобувачів за виконання індивідуальних завдань:

презентація – 5 балів,

есе – 10 балів,

участь в предметній олімпіаді – 10 балів (1 місце), 8 балів (2 місце), 5 балів (3 місце), 3 бали (безпосередня участь без призового місця);

складання термінологічного словника за темою (20-25 одиниць) – 10 балів,

написання тез доповіді на науково-практичну конференцію – 5 балів,

написання наукової статті – 10 балів;

участь у Всеукраїнському конкурсі студентських робіт – 10 балів.

Модульний контроль.

Критерії оцінювання знань здобувачів під час виконання модульної контрольної роботи №1, яка складається з 40 питань (максимально 20 балів).

0.5 бали нараховується за кожну вірну відповідь.

Модульна контрольна робота №1 складається з 4 завдань до тексту:

Завдання 1 – відповісти на питання до тексту.

Завдання 2 – позначити наведені вирази як правдиві або неправдиві.

Завдання 3 – вставити пропущене слово з тексту.

Завдання 4 – вибрати правильний варіант з 4 наведених.

Написання модульної контрольної роботи є *обов'язковим видом роботи*.

Мінімальний пороговий рівень оцінок, які можна отримати після виконання всіх видів діяльності, для складання підсумкового контролю — 50 балів.

Модуль 2

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 3 балів, тема 2.5 – від 0 до 2 балів, максимальна 40 балів):

3 бали – здобувач вільно володіє всім навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлює свої думки, наводить приклади, виконані всі завдання;

2 бали – здобувач вільно володіє всім навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлює свої думки, наводить приклади, але припускається незначних помилок, виконані всі завдання;

1 бали – здобувач частково володіє матеріалом та може окреслити лише деякі проблеми теми, виконані лише 60% завдань;

0 балів – здобувач частково володіє матеріалом та може окреслити лише деякі проблеми теми;

Тема 2.5:

2 бали – здобувач вільно володіє всім навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлює свої думки, наводить приклади, виконані всі завдання;

1 бал – здобувач частково володіє матеріалом та може окреслити лише деякі проблеми теми;

0 балів - здобувач не знає відповіді на питання або поверхово розкрив лише окремі положення, при цьому припустився суттєвих помилок.

Критерії оцінювання знань здобувачів за виконання індивідуальних завдань: презентація – 5 балів,

есе – 10 балів,

участь в предметній олімпіаді – 10 балів (1 місце), 8 балів (2 місце), 5 балів (3 місце), 3 бали (безпосередня участь без призового місця);

складання термінологічного словника за темою (20-25 одиниць) – 10 балів,

написання тез доповіді на науково-практичну конференцію – 5 балів,
написання наукової статті – 10 балів;
участь у Всеукраїнському конкурсі студентських робіт – 10 балів.

Модульний контроль.

Критерії оцінювання знань здобувачів під час виконання модульної контрольної роботи №2, яка складається з 40 питань (максимально 20 балів).

0.5 бали нараховується за кожну вірну відповідь.

Модульна контрольна робота №1 складається з 4 завдань до тексту:

Завдання 1 – відповісти на питання до тексту.

Завдання 2 – позначити наведені вирази як правдиві або неправдиві.

Завдання 3 – вставити пропущене слово з тексту.

Завдання 4 – вибрати правильний варіант з 4 наведених.

Написання модульної контрольної роботи є *обов'язковим видом роботи*.

Мінімальний пороговий рівень оцінок, які можна отримати після виконання всіх видів діяльності, для складання підсумкового контролю — 35 балів.

Підсумковий контроль.

Критерії оцінювання знань здобувачів на екзамені:

Кожен екзаменаційний білет складається з 3 завдань: читання та перекладу тексту за фахом, лексико-граматичного завдання та усної розповіді на запропоновану тему.

Завдання 1. Прочитати на перекласти текст за фахом з англійської українською. Оцінюється максимально до 10 балів. Оцінюються правильність читання (до 5 балів) та перекладу (до 5 балів).

Завдання 2. Виконати лексико-граматичне завдання, яке складається з 10 речень з вибором правильного варіанту відповіді. Оцінюється максимально до 10 балів. 1 бал нараховується за кожну вірну відповідь.

Завдання 3. Усна розповідь на запропоновану тему за фахом. Оцінюється максимально до 10 балів:

Повнота викладення	мах 2 бали
Грамотність викладення думки	мах 2 бали
Логічність та послідовність у викладенні	мах 2 бали
Лексичний запас	мах 2 бали
Додаткові питання	мах 2 бали

Перелік теоретичних питань для підготовки до екзамену:

1. Ключові принципи цивільного захисту населення.
2. Основні функції цивільного захисту населення.

3. Інженерне забезпечення саперних, піротехнічних та вибухонебезпечних робіт.

4. Головні відмінності в забезпеченні саперних, піротехнічних та вибухонебезпечних робіт.

5. Визначення вибуху.

6. Основні складові вибуху.

7. Види вибухів.

8. Основні відмінності вибухів.

9. Різновиди вибухонебезпечних речовин.

10. Вибухонебезпечні речовини високої та низької міцності.

11. Мінування та розмінування.

12. Засоби безпеки під час проведення мінування та розмінування.

13. Протоколи безпеки під час проведення вибухонебезпечних робіт.

14. Дотримання правил безпеки під час проведення вибухонебезпечних робіт.

15. Засоби індивідуального захисту під час виконання вибухонебезпечних робіт.

16. Захист тіла під час проведення вибухонебезпечних робіт.

Політика викладання навчальної дисципліни

1. Активна участь у обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.

2. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі освіти, які запізнилися на заняття без поважної причини, до заняття не допускаються).

3. З навчальною метою під час заняття мобільними пристроями дозволяється користуватися тільки з дозволу викладача.

4. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.

5. Здобувач допускається до складання підсумкового контролю, якщо він виконав усі види обов'язкових робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та набрав за них необхідну кількість балів для допуску до підсумкового контролю.

6. Здобувач, який не з'явився на підсумковий контроль без поважних причин, вважається таким, який не склав цей підсумковий контроль та не виконав свого індивідуального плану.

7. З метою підвищення підсумкової оцінки з дозволу керівника факультету (керівника кафедри), здобувачеві може бути надана можливість виконати

додаткові завдання.

8. З метою реалізації права здобувача на оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів у НУЦЗ України, у разі подання заяви здобувачем щодо оскарження процедури проведення або результату контрольного заходу з освітнього компонента (апеляції), розпорядженням проректора з навчальної та методичної роботи створюється апеляційна комісія. Апеляційна комісія працює на засадах демократичності, прозорості, об'єктивності та відкритості відповідно до законодавства.

9. ЗВО під час засвоєння матеріалу дисципліни на заняттях, під час самостійного виконання завдань, а також під час складання елементів поточного та підсумкового контролю, повинні дотримуватися політики академічної доброчесності відповідно до чинного законодавства.

10. Під час засвоєння матеріалу дисципліни на заняттях, виконання модульної контрольної роботи, складання диференційованого заліку та екзамену здобувачі вищої освіти мають дотримуватися політики гендерної рівності відповідно до чинного законодавства.

11. Під час засвоєння матеріалу дисципліни на заняттях, виконання модульної контрольної роботи, складання диференційованого заліку та екзамену здобувачі вищої освіти мають дотримуватися протиепідемічних заходів відповідно до чинного законодавства.

12. Під час засвоєння матеріалу дисципліни на заняттях, виконання модульної контрольної роботи, складання диференційованого заліку та екзамену здобувачі вищої освіти мають дотримуватися заходів безпеки воєнного стану відповідно до чинного законодавства.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Література

1. Освітньо-професійна програма вищої освіти «Інженерне забезпечення саперних, піротехнічних та вибухових робіт» К Безпека та оборона спеціальність К10 Цивільна безпека, рівень вищої освіти – перший, ступінь – бакалавр:

https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalnosti/osvitni_programi/2025/b/izspf.pdf

2. Рижченко О.С. Англійська мова: посібн. – Х.: НУЦЗУ, 2021. – 95 с. (бібліотека НУЦЗУ).

3. Рижченко, О. (2024). Поєднання аспектного підходу та міжпредметних зв'язків у викладанні англійської мови у технічному вищому навчальному закладі. *Актуальні питання гуманітарних наук*, 75(3), 161-166. - Режим доступу: http://www.aphn-journal.in.ua/archive/75_2024/part_3/25.pdf

4. Рижченко, О. (2023). Використання тестових завдань для опанування технічної англійської мови у вищому навчальному закладі. *Актуальні питання*

іноземної філології, 18, 36–41.- Режим доступу:

<http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/philology/article/view/1199/1113>

5. Lytvynenko, O. & Ryzhchenko, O. (2022). Ways of mastering scientific terminology in the process of studying English as a foreign language by students of non-philological specialties. *Актуальні питання гуманітарних наук: Міжвузівський збірник наукових праць молодих учених Дрогобицького педагогічного університету імені Івана Франка*, 51, 304-308. – Режим доступу: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/15571>

6. Рижченко, О.С. (2016). Використання автентичних аудіо- та відеоматеріалів на заняттях з англійської мови у гуманітарних ВНЗ. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія: Філологічні науки*, 41, 182-185. – Режим доступу: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/11364/1/Vykorystannia%20avtentychnyh%20audio%20ta%20videomaterialiv.pdf>

7. Лексико-семантичне дослідження професійної термінології працівників ДСНС України. Словник / За заг. ред. Ірини Богданової. Харків, НУЦЗУ, 2021. - 204 с. – Режим доступу: <https://docs.google.com/document/d/1hc6belE3LN99eKqi4NcSHK3wTj5MnSRIRHP9JSD76NE/edit#heading=h.gjdgxs>

8. English Reading Practice for SESU Learners. Практичний посібник з розвитку навичок читання за професійним спрямуванням (цивільний захист) для самостійної роботи слухачів курсів англійської мови / Уклад.: К.І. Шихненко, С.В. Шестопалова, Д.В. Костенко. Київ: ІДУНДЦЗ, 2024. 100 с. – Режим доступу: http://psi.nuczu.edu.ua/images/topmenu/kafedry/kafedra-movnoi-pidgotovky/recomend_eng/dodatok2_English_Reading_Practice_for_SESU_Learners.pdf

9. Virginia Evans, Jenny Dooley, Matthew Williams. Firefighter. Career Paths. Express Publishing, 2016. (лабораторія кафедри мовної підготовки).

Інформаційні ресурси:

1. Longman Dictionary of Contemporary English Online. Офіційний сайт. URL: <https://www.ldoceonline.com/>

2. Official web portal of The State Emergency Service of Ukraine. URL:

<https://dsns.gov.ua/en>

3. Florida Disaster. Org. Division of Emergency Management. URL:
<https://www.floridadisaster.org/>

Розробники:

Ольга РИЖЧЕНКО доцент кафедри мовної підготовки
кандидат філологічних наук, доцент

Ольга ЛИТВИНЕНКО доцент кафедри мовної підготовки
кандидат філологічних наук, доцент